

"De impasse in de Saar" in Het Parool (24 oktober 1955)

Source: Het Parool. Vrij Onverveerd. dir. de publ. Van Norden, W ; Réd. Chef Koets, P. J. 24.10.1955, n° 3.309; 15. Jg. Amsterdam: Het Parool. "De impasse in de Saar", p. 1.

Copyright: (c) Het Parool

URL: http://www.cvce.eu/obj/de_impasse_in_de_saar_in_het_parool_24_oktober_1955-nl-a685e1c5-7436-4b89-9568-d99d9fbcc64b.html

Publication date: 19/12/2013

De impasse in de Saar

Tegenover felle emoties legt het redelijk inzicht het veelal af, en een aan de instincten appellerende leus heeft meer kans ingang te vinden dan een nuchter argument.

De gisteren in de Saar gehouden volksstemming bewijst het eens te meer. Voor een meerderheid van neezeggere tegen het Europese statuut moest worden gevreesd, dat het een zó overweldigende meerderheid zou zijn hadden weinigen gedacht.

De uitspraak heeft als schrale troost in elk geval de verdienste der volstrekte duidelijkheid. Meer dan negentig procent van de stemgerechtigden maakte van zijn recht gebruik, en de stemming kon, dank zij het toezicht van een neutrale commissie, in vrijheid worden houden. Dankzij de misleidende voorlichting van de pro-Duitse partijen zijn velen kennelijk overtuigd geweest door “nee” te stemmen hun vaderlandse plicht te doen als Duitsers. Dat zij daarentegen door hun handelwijze én de Duitse Bondsrepubliek én Europa al evenzeer een ondiens bewezen als aan Frankrijk, dat is hun blijkens de uitslag geheel ontgaan.

Wat nu? Vóór de stemming heeft Parijs laten weten, dat bij afwijzing van het statuut de status quo gehandhaafd zou blijven, en dat er van nieuwe Frans-Duitse onderhandelingen, teneinde van Parijs verdere concessies te bedingen geen sprake zou kunnen zijn. Natuurlek is het op dit ogenblik voor de Franse regering uitgesloten een ander standpunt in te nemen. Toch zal men ook in Parijs zich wel niet inbeelden, dat het mogelijk zal zijn te doen of er niets is gebeurd, en dat nu “dus” de toestand zoals die sinds 1945 heeft bestaan, bestendig zal blijven. Dat is logica, maar geen politiek. In feite immers zou een dergelijke opvatting bijvoorbeeld moeten betekenen, dat de verkiezingen voor een nieuwe Landdag, die bij aanvaarding van het statuut over enkele maanden zouden zijn gehouden, nu achterwege zouden kunnen blijven. Maar de huidige regering van minister-president Hoffmann heeft intussen al het enige gedaan wat haar na de uitspraak van gisteren politiek mogelijk was: zij heeft haar ontslag genomen. En is er iemand zo dwaas te denken, dat er anderen te vinden zouden zijn om in deze omstandigheden Hoffmanns taak over te nemen, en de zaken op dezelfde voet voort te zetten?

Daarmee is maar één van de moeilijkheden aangeduid. Er zijn er heel wat meer. De Frans-Duitse betrekkingen worden opnieuw op een zware proef gesteld. Aan de Europese eenheid is wederom een slag toegebracht. Of er onder de Franse politici zijn, die bij deze gelegenheid zullen denken aan de bekende Duitse versregels over de vloek van de slechte daad, die daarin bestaat dat hij voortdurend tot nieuwe slechtheden leidt? Zeker is immers dat de verwerping van de Europese Defensie Gemeenschap door de Franse Nationale Vergadering eind Augustus van het vorige jaar één van de voornaamste oorzaken is, dat Europa nu óók in de Saar met de brokken zit.

Het lijkt ons daarom van de grootste betekenis, dat de Saarkwestie in deze phase niet wordt gezien als een zaak, die enkel de naast betrokken landen raakt, maar integendeel als een, die heel West-Europa aangaat. Hoe eerder daarom binnen het raam van de West-europese Unie de nu geschapen toestand aan de orde wordt gesteld, hoe beter dat naar onze mening zou zijn. Er zal daarbij dan een maximum aan staatsmanswijsheid en tact worden gevraagd van álle partijen. Van Frankrijk en Duitsland natuurlijk in de eerste plaats, maar zeker ook van de andere landen die zouden kunnen worden geroepen tot een bemiddelende taak.

Moge het besef dat deze open wond in het lichaam van ons continent in ons aller belang niet open mag blijven, ertoe leiden dat dan althans bij de pogingen uit de impasse van het ogenblik te geraken nuchterheid en zakelijkheid en het gevoel van het werkelijk-belangrijke, het zullen winnen van teleurstelling en geprikkeldheid aan Franse zijde, van verhitte nationalistische gevoelens aan de overkant van de Rijn.